

תוצאות ביקורת החלב והשומן בתשכ"ח (הרשימה ערוכה לפי רמת התנובה)

ה מ ש ק	פרות בממוצע	חלב ק"ג	שומן ק"ג	% השומן
1. מרחביה, קב'	173.5	8596	260	3.03
2. מגן *	136.4	7658	215	2.81
3. נירים	155.6	1610	229	3.01
4. שעריהעמקים	217.2	7537	240	3.19
5. חפציבה	132.5	7446	246	3.31
6. דורות	103.1	7384	244	3.31
7. שלוהות	144.5	7333	254	3.47
8. עין-הנציב	178.8	7329	248	3.38
9. אילון	118.7	7315	218	2.98
10. אלומות	147.2	7285	231	3.17
11. גבע	274.2	7231	226	3.13
12. ניצנים, קב'	159.5	7227	231	3.19
13. געש	113.9	7191	219	3.05
14. יגור	307.2	7183	245	3.41
15. דביר	125.7	7176	219	3.05
16. צרעה	140.4	2172	236	3.29
17. גבעת-השלושה	125.8	7169	224	3.12
18. עין-חרוד, הק"מ	203.4	7125	228	3.20
19. בית-אלפא	189.7	7070	240	3.39
20. גשר	159.4	7059	238	3.37
21. יפעת	253.7	7055	234	3.31
22. גבולות	88.5	7052	194	2.75
23. כפר-גליקסון	113.6	7041	240	3.41
24. דפנה	115.4	7023	226	3.22
25. משאבי-שדה	112.1	7004	201	2.87
26. נען	185.5	6986	217	3.10
27. רעים	124.2	6957	215	3.09
28. עין-המפרץ	195.0	6950	216	3.11
29. מזרע	190.3	6928	239	2.45
30. שריד	221.3	6920	233	3.37
31. בית-קמה	115.7	6906	231	3.35
32. גן-שמאל	155.1	6891	218	3.16
33. גזר	77.1	6851	203	2.97
34. נחשולים	122.3	6847	233	3.41
35. כברי	135.3	6840	211	3.09
* שתי חליבות ביממה.				
ה מ ש ק	פרות בממוצע	חלב ק"ג	שומן ק"ג	% השומן
36. מסילות	153.4	6826	226	3.31
37. המעפיל	181.5	6822	218	3.19
38. גבת	192.3	6818	220	3.22
39. חצרים	93.0	6818	208	3.05
40. שדה-אליהו *	119.9	6800	246	3.62
41. דן	111.4	6760	210	3.10
42. הזורע	211.8	6742	208	3.08
43. סער	112.9	6738	210	3.12
44. כפר-בלום	127.1	6734	235	3.49
45. עין-החורש	151.3	6734	215	3.20
46. יזרעאל	114.2	6734	208	3.09
47. גבעת-עוז	124.3	6712	215	3.21
48. פלמחים	105.9	6712	209	3.12
49. משמר-העמק	225.7	6705	214	3.19
50. משמר-הנגב	154.5	6680	202	3.03
51. גבים	104.0	6658	212	3.19
52. עין-חרוד, אחוד	203.8	6654	220	3.31
53. חורשים	110.8	6654	218	3.27
54. רגבים	134.1	6639	225	3.39
55. יד-מרדכי	112.4	6636	214	3.22
56. נחל-עוז	110.8	6599	233	3.53
57. מולדת	184.2	6585	211	3.21
58. לביא	102.0	6585	209	3.18
59. יטבתה	143.7	6570	207	3.15
60. בית-העמק	151.8	6563	200	3.05
61. רמת-יוחנן	180.2	6537	210	3.21
62. נצר-סירני	106.9	6530	199	3.04
63. גזית	87.4	6526	213	3.26
64. אושה	201.8	6526	204	3.13
65. כפר-עזה	106.2	6523	211	3.24
66. בארי	144.8	6519	201	3.08
67. חולדה	143.1	6512	210	3.23
68. כסופים	108.3	6512	204	3.13
69. רמת-השופט	128.9	6501	188	2.89
70. אשד' יעקב, הקה"מ	172.5	6482	205	3.17
* שתי חליבות ביממה.				

ה מ ש ק	פרות במחוצע	חלב ק"ג	שומן ק"ג	% השומן
109. סאסא	65.1	6183	196	3.17
110. עמיר	133.8	6183	187	3.02
111. גבעת-חיים, הקה"מ	246.9	6169	198	3.21
112. חפץ-חיים	148.0	6169	185	3.00
113. בית-השיטה	183.2	6154	199	3.24
114. יקום	170.8	6150	215	3.50
115. נתיב-הל"ה	142.5	6150	188	3.05
116. דברת	131.4	6147	208	3.38
117. עין-דור	151.4	6147	207	3.37
118. מצר	121.3	6143	195	3.17
119. כפר-המכבי	103.8	6139	201	3.28
120. עינת *	137.0	6125	181	2.95
121. רמית-מנשה	109.3	6121	188	3.07
122. גל-און	143.1	6117	204	3.33
123. כפר-מנחם	155.4	6117	184	3.00
124. עין-כרמל	152.8	6110	199	3.26
125. עין-השופט	132.6	6103	183	3.00
126. חולתא	98.3	6099	206	3.38
127. צאלים	174.2	6092	188	3.09
128. בית-זרע	206.0	6074	200	3.30
129. עין-השלושה	98.3	6063	185	3.05
130. יסודות	128.6	6059	199	3.28
131. גבר-עם	119.0	6055	198	3.27
132. פלמ"ח-צובה	80.2	6052	205	3.39
133. העוגן	178.1	6048	198	3.28
134. כפר-גלעדי	155.3	6044	195	3.22
135. דגניה ב'	248.9	6041	191	3.16
136. עמיעד *	101.8	6041	185	3.06
137. מעברות	188.1	6037	208	3.45
138. מענית	132.3	6023	184	3.06
139. משמר-דוד	101.8	6012	186	3.10
140. כנרת	305.5	5997	195	3.25
141. הקוצר	140.1	5993	203	3.39
142. נגבה	161.6	5990	184	3.07
143. רביבים	96.3	5979	197	3.30
144. גנוסר	134.0	5979	185	3.10
145. תל-יוסף	254.3	5968	212	3.55
146. אור-הנר	130.3	5964	190	3.19
* שתי חליבות ביממה.				
ה מ ש ק	פרות במחוצע	חלב ק"ג	שומן ק"ג	% השומן
71. גת	151.6	6457	216	3.34
72. בית-קשת	95.5	6457	187	2.89
73. גבעת-חיים, אחר	164.6	6439	206	3.20
74. אפיקים	193.8	6435	199	3.10
75. זיקים	191.2	6431	203	3.16
76. ראש-הנקרה	121.5	6428	206	3.21
77. שפיים	216.3	6402	216	3.37
78. נוה-אור	85.0	6402	209	3.26
79. בחן	132.3	6391	215	3.36
80. גלילים	88.3	6388	202	3.17
81. מעוז-חיים	133.5	6384	196	3.07
82. שובל *	241.3	6362	205	3.23
83. גניגר	240.3	6355	211	3.32
84. מעון-מיכאל	155.2	6355	204	3.21
85. שדות-ים	136.8	6318	206	3.26
86. עין-גב	125.0	6318	198	3.13
87. תל-קציר	129.1	6318	197	3.12
88. יבנה	195.4	6311	208	3.29
89. אפק	96.3	6311	180	2.85
90. שער-הגולן	162.6	6304	202	3.21
91. יסעור	128.0	6300	201	3.19
92. ארז	77.6	6293	201	3.20
93. קרית-ענבים	157.0	6282	211	3.36
94. כפר-מסריק	173.3	6282	200	3.19
95. ניר-יצחק	90.3	6282	200	3.19
96. ברור-חיל	125.3	6282	185	2.94
97. ברקאי	102.8	6278	202	3.21
98. מסדה	170.2	6274	204	3.25
99. אורים *	147.7	6263	182	2.91
100. גלעד	106.3	6260	177	2.82
101. משגב-עם	73.8	6252	204	3.27
102. להבות-הבשן	105.2	6249	216	3.45
103. החותרים	86.3	6245	199	3.19
104. כפר-סולד	99.2	6238	196	3.14
105. נוה-איתן *	168.7	6231	204	3.27
106. רבדים	126.3	6212	207	3.33
107. מחניים	95.5	6209	202	3.26
108. לוחמי-הגיטאות	152.8	6205	190	3.06
* שתי חליבות ביממה.				

ה מ ש ק	פרות בממוצע	חלב ק"ג	שומן ק"ג	% השומן
173. משואות-יצחק	130.9	5712	179	3.13
174. נהלל, בי"ס חקלאי	51.2	5694	199	3.50
175. גבעת-ברנר	268.4	6594	173	3.03
176. כפר-סילבר	41.9	5672	199	3.50
177. הבונים	108.1	5665	185	3.27
178. סעד	174.8	5661	174	3.08
179. בארות-יצחק	110.4	5595	195	3.48
180. מעין-ברוך *	103.1	5541	190	3.43
181. רמת-הכובש	135.8	5468	186	3.41
182. בן-שמן, כ. הנוער	48.9	5435	188	3.46
183. אילת השחר *	119.4	5428	185	3.40
184. עפילה, הות-למוד	34.4	5406	195	3.60
185. רגבה	187.8	5369	186	3.47
186. מפלסים	112.7	5347	175	3.27
187. ברעם	70.3	5303	186	3.51
188. שמרת *	113.3	5282	172	3.26
189. כפר-החורש *	80.0	5215	181	3.45
190. בני-דרור *	79.8	5121	158	3.08
191. מגידו	113.0	5099	166	3.26
192. מבקיעים	100.7	5074	162	3.20
193. עיינות, בי"ס חקלאי	47.8	5055	176	3.48
194. שילר *	79.1	5011	168	3.35
195. מקוה-ישראל	74.1	4898	166	3.39
196. כפר הנוער הדתי	47.0	4862	171	3.52
197. יראון *	88.3	4767	153	3.22
198. נח' יהודה, בי"ס חק' *	42.1	4552	167	3.66
* שתי חליבות ביממה.				
ה מ ש ק	פרות בממוצע	חלב ק"ג	שומן ק"ג	% השומן
147. רשפים	131.5	5953	198	3.32
148. ניר-גלים	105.4	5953	180	3.03
149. כרמיה	147.8	5946	174	2.92
150. ניר-אליהו	124.6	5942	185	3.11
151. תימורים	115.3	5939	201	3.39
152. רמת-דוד	142.6	5935	199	3.36
153. שבי-ציון	210.0	5884	201	3.42
154. הדסים, כה"נ	21.7	5858	222	3.79
155. אשד' יעקב, אחוד	204.6	5858	177	3.03
156. בית-גוברין	135.6	5855	190	3.25
157. נחשונים	114.8	5851	201	3.44
158. מעגן	114.3	5847	184	3.14
159. נורדיה	110.3	5833	192	3.29
160. אלונים-אבא *	109.8	5829	194	3.32
161. כפר-רופין *	116.5	5818	179	3.08
162. עין-צורים	144.8	5811	196	3.38
163. דגניה א'	188.7	5811	181	3.11
164. להבות-הכיבה	95.3	5763	190	3.23
165. פרוד	94.2	5760	195	3.39
166. מלכיה	128.4	5745	182	3.17
167. הגושרים	105.9	5738	193	3.36
168. רוחמה	130.5	5738	181	3.16
169. מעלה-החמישה	122.7	5723	163	2.85
170. חוקוק	91.6	5716	186	3.25
171. גדות	141.8	5716	178	3.11
172. עין-שמר	221.3	5712	185	3.24
* שתי חליבות ביממה.				

ה מ ש ק	פרות בממוצע	חלב ק"ג	שומן ק"ג	% השומן
9. כפר-רבורג *	749.3	5209	189	3.63
10. בית-יצחק *	377.4	5190	184	3.54
11. בית-לחם הגלילית *	155.6	5165	181	3.50
12. כפר-חיים *	168.9	4997	171	3.42
13. יקנעם *	256.1	4913	165	3.35
14. כפר-יתקין *	832.6	4880	169	3.47
15. כפר-ידידיה *	238.8	4566	160	3.51
* שתי חליבות ביממה.				
ה מ ש ק	פרות בממוצע	חלב ק"ג	שומן ק"ג	% השומן
1. בוסתן-הגליל *	98.6	6347	210	3.31
2. כפר-יהושע *	552.5	6008	210	3.50
3. נהלל *	469.5	5676	196	3.45
4. באר-טוביה *	935.0	5533	185	3.34
5. בית-שערים *	435.7	5307	187	3.52
6. כפר-יחזקאל *	597.6	5289	185	3.50
7. שרונה *	130.7	5238	184	3.52
8. בלפוריה *	295.5	5223	182	3.49

תוצאות ביקורת החלב והשומן בתשכ"ח

תוצאות ביקורת החלב והשומן לשנת תשכ"ח מגלות לנגד עינינו שינויים מעודדים רבים בהש" וואה לאלה של השנה הקודמת.

בראש וראשונה יש לברך את קיבוץ מרחביה, אשר בהתאם למסורת המפוארת של השנים האחרונות ממשיך לצעוד בראש העדרים. ולא זו בלבד, אלא הוא גם המשק הראשון שהגיע לת" נובה שנתית ממוצעת העולה על 8,000 ק"ג (8,596 ק"ג). בלי ספק תהיה עוד הזדמנות לחוג מאורע זה בנפרד.

מספר המשקים שתנובתם בשנת תשכ"ח עברה 7,000 ק"ג חלב, אף הוא עלה פי 2½—25 משקים לעומת 10 משקים בתשכ"ז. כמו כן סיכמו 114 משקים תנובות בין 6,000 ל-7,000 ק"ג לעומת 75 משקים בשנה הקודמת. בשנת תשכ"ז עדיין היו 10 משקים עם תנובות שנעו בין 4,000 ל-5,000 ק"ג, ובתשכ"ח הצטמצם מספרם ל-4 בלבד.

מספר היישובים בביקורת (קיבוצים, מושבים, בתי-ספר חקלאיים) הגיע בתשכ"ח ל-213; נוספו איפוא בשנה זו 7 יישובים לעומת יישוב אחד בשנה לפני כן. על אף זאת אין להסתפק בתוצאה זו ויש לעשות מאמצים מיוחדים להרחבת מסגרת ביקורת החלב ולהכליל עדרים נוספים.

בקרב נצביע על דרכים הנראות לנו כיצד לקדם את שיתופם של משקים נוספים בביקורת. בין המושבים שבביקורת העפילו השנה שניים מעבר לממוצע של 6,000 ק"ג, בו בזמן שבשנה הקודמת לא נמצא מושב כזה. בכמה מושבים

גדל מספר הפרות בעדר הכפר — תוך שמירה על רמת התנובה, קרוב לודאי, מתוך כוונה להי" שאר במסגרת מיכסות הייצור.

לציון מיוחד ראויות העליות בתנובה הממורצת, בכמויות ניכרות מאוד, במשקי "הצמרת" דווקא (על הגורמים לכך הצבענו בשעת פירסום הסיכום השנתי של תשכ"ח). להלן מיספר משקים ש"השחקו" בתנובותיהם:

1400 ק"ג — יגור

1200 ק"ג — נען

1000 ק"ג — גזר, מסילות, גבולות

900 ק"ג — שובל, מזרע

800 ק"ג — המעפיל, דביר, נירים, אילון

700 ק"ג — צרעה, אלומות, גבעת-השלושה

600 ק"ג — מרחביה, גשר, גבת

500 ק"ג — עין-הנציב, געש, בית-קמה, כפר-גליקסון, נחשולים, רעים.

עליה תלולה וגבוהה זו במספר רב של משקים סותרת את ההנחה שבעדרים עם תנובות גבוהות קשה להגיע להישגים ניכרים נוספים. אנו למדים שבנוסף להשבחה מבחינת הטיפוח ישנן עדיין אפשרויות לשיפור התנובות, אף הגבוהות ביותר באמצעות הזנה ומימשק נבונים. זוהי אולי אחת המסקנות המפתיעות של הישגי תשכ"ח.

יבואו על הברכה כל בעלי ההישגים וישאבו עידוד מההישגים האלה כל בוקרי הארץ.

א. כ"צבי

הנהלת ספר העדר

הדים מהעבר —

למתעניין בתוצאות ביקורת חלב תקופתית משנת 1929/30 יעוצה העצה לעיין בחוברת "ידעות" של מחלקת ההדרכה, שהופיעה באלול תרצ"א. ברשימה ההיא הובאו נתונים על 350 פרה מכל הגזעים שהוחזקו אז בעדרינו. הפרות מויינו לפי הגיל ולפי כל גזע לחוד. צוינו גם מספר ימי היובש שלפני תאריך ההמלטה בשנת הביקורת. תנובות הדמשקאיות נעו, בממוצע לגילים השונים, בין 2200 ל-4100 ק"ג. מובן שהיו דמשקאיות גם עם שיאים שלמעלה מ-5000 ק"ג. אחוז השומן נע בין 3.0 לבין 4.8, אך רובן הניבו חלב עם שיעור שומן שבין 3.5 ל-4%.

באותה טבלה מוצאים נתונים על תנובות של הולנדיות × דמשקאיות: בין המבכירות האלה הופיעה כבר אז בעלת שיא עם 5165 ק"ג ב-300 י"ח ("תבורה" משריד), אך הממוצע הסתכם ב-2427 ק"ג ב-251 ימי חליבה, עם שיעור שומן של 3.92%.